

**RTU studiju kurss "Sociālo zinātņu pētījumu metodes"****OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | RA0134                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Nosaukums                                           | Sociālo zinātņu pētījumu metodes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Iluta Arbidāne - Doktors, Profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Mācītspēks                                          | Anita Puzule - Lektors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 6.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV, EN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Anotācija                                           | Pilnveidot zināšanas par zinātniskā pētījuma organizāciju; pārzināt vadības virziena aktuālu ekonomikas pētījumu problemātikas klāstu Latvijā un starptautiskajā pētniecības vidē; attīstīt padziļinātas patstāvīga pētnieciskā darba risināšanas prasmes un attieksmes vadības virzienā, spējoj kritiski analizēt ekonomiskajā vidē notiekošos procesus un pieņemt un pamatot savus lēmumus. Iepazīstināt ar PSPP/ SPSS iespējām dažādu datu apstrādes vajadzību un etapu realizēšanā, veidot prasmes pielietot aktuālas programmas datu apstrādei PSPP/SPSS vidē un dot praktiskās zināšanas PSPP/SPSS programmas lietošanā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Studiju kursa mērķis ir sniegt studentiem nepieciešamās prasmes un kompetences par pētniecisko darbu ar bieži izmantotiem analīzes rīkiem un metodēm, lai efektīvi izpētītu iespējamās aktuālās problēmas vadības zinātnē.<br>Studiju kursa uzdevumi:<br>1) veidot padziļinātu izpratni par zinātnisko pētījumu teorētiskajiem pamatiem un metodoloģisko specifiku vadības zinātnē;<br>2) paplašināt zināšanas par aktuālajām problēmām vadības zinātnē un pētniecības tendencēm Latvijā un starptautiskā kontekstā;<br>3) pilnveidot prasmes izvēlēties un pielietot kvalitatīvās, kvantitatīvās un jauktās pētījumu metodes un atbilstošas tehnoloģijas vadības zinātnē;<br>4) attīstīt spēju izmantot PSPP/SPSS vidi datu ievadei, analīzei, grafiskai attēlošanai un rezultātu interpretēšanai;<br>5) veicināt analītisko domāšanu, spēju analizēt empīriskos datus un pamatot lēmumus, balstoties uz pētījuma rezultātiem vadības zinātnē;<br>6) veidot prasmes prezentēt un diskutēt par pētījuma rezultātiem, ievērojot akadēmiskās ētikas normas un neparedzamos apstākļus noteiktās situācijās.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Patstāvīgās studijās notiek papildus literatūras, e-studiju materiālu un e-resursu studēšana. Individuālā darba vai grupas darba veidā tiek attīstīta izpratne par pētījumu metodēm, to izvēli un lietošanu. Studenti apstrādā datus ar izvēlētu datorprogrammu (SPSS/PSPP), prezentē pētījuma projekta rezultātus. Individuālajā patstāvīgā darbā sagatavo tēzes par aktuālām problēmām, tendencēm, pielietojot dažādas metodes un tehnoloģijas vadības zinātnē, lai salīdzinātu variantus, atklātu riskus un novērtētu to ietekmi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Literatūra                                          | Obligātā/Obligatory:<br>1. Bigham, E. (2013). Introduction to PSPP: A Step by Step guide.<br>2. Bryman, A. (2016). Social research methods. 5rd ed. Oxford : Oxford University Press; New York, 747 p.<br>3. Halter, C.P. (2017). The PSPP Guide: An Introduction to Statistical Analysis.<br>4. Mārtinsons, K., Pipere, A., Kamerāde, D. (red.) (2016). Pētniecība: teorija un prakse. Rīga: RAKA, 546 lpp.<br>Papildu/Additional:<br>1. Aldrich, J.O., Cunningham, J.B. (2015). Using IBM SPSS Statistics: An Interactive Hands- on Approach.<br>2. Bandeviča, L. (2009). Matemātiskā modelēšana ekonomikā un menedžmentā: teorija un prakse: mācību grāmata. 3.pārstrād.un papild. izd. Rīga : SIA "Izglītības solī", 442 lpp.<br>3. Bruce, L.B. (2004). Qualitative research methods for the social sciences. 5th ed. Boston: Pearson, 336 p.<br>4. Collis, J. (2009). Business research: a practical guide for undergraduate & postgraduate. 3rd ed. Hampshire [UK]; New York, NY: Palgrave Macmillan. 358 p.<br>5. Cronk, B.C. (2017). How to Use SPSS: A Step-by-step guide to analysis and interpretation.<br>6. Kristapsone, S. (2008). Zinātniskā pētniecība studiju procesā. Rīga: SIA Biznesa augstskola Turība. 352 lpp.<br>7. Kropļiņš, A., Raščevska, M. (2010). Kvalitatīvās pētniecības metodes sociālajās zinātnēs. 2.papild.izd. Rīga: RaKa. 190 lpp.<br>8. Matthews, B. (2010). Research methods: a practical guide for the social sciences. 1st ed. New York, NY: Pearson Longman, 2010. 490 p.<br>9. McCormick, K., Salcedo, J. (2017). SPSS Statistics for Data Analysis and Visualization.<br>10. Pallant, J. (2016). SPSS Survival Manual.<br>11. Vasermanis, E., Šķiltere, D., Krasts, J. (2004). Prognozēšanas metodes : mācību līdzeklis. Rīga : Latvijas Universitāte; SIA "Izglītības solī", 121 lpp.<br>Interneta resursi/Internet resources:<br>1. Eurostat database: <a href="http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database">http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database</a><br>2. Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes: <a href="http://www.csb.gov.lv">http://www.csb.gov.lv</a><br>3. RTU RA bibliotēkas datu bāzes: <a href="http://www.rta.lv/bibl">http://www.rta.lv/bibl</a><br>4. <a href="http://www.pspp.org">www.pspp.org</a> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Zināšanas par vadības zinātni, pētniecības pamatiem, informācijas tehnoloģijām.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| Zinātnisko pētījumu vadības zinātnē metodoloģijas specifika. Sociālās realitātes izziņas metodes. Pētījuma ētika.                                                                                                                                                                                   | 2                                         | 4              | 0                                  | 0              |
| Jaunākās iespējas pētījumu veikšanai un informācijas iegūšanai vadības zinātnēs.                                                                                                                                                                                                                    | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu kvalitātes kritēriji vadības zinātnes pētījumos.                                                                                                                                                                                                               | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Kvalitatīvo pētījumu veidi un metodes (novērojumi, gadījumu analīzes, intervijas, fokusgrupu diskusijas, kontentanalīze) vadības zinātnē.                                                                                                                                                           | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Kvantitatīvās un jauktās metodes vadības zinātnes pētījumos. Statistikas dati un to apstrāde. Aptaujas, to veidi un organizēšanas galvenie priekšnosacījumi.                                                                                                                                        | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Modelēšana un prognozēšana kā pētniecības metode vadības zinātnes pētījumos.                                                                                                                                                                                                                        | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Tirgus izpētes metožu pielietojums vadības zinātnes pētījumos.                                                                                                                                                                                                                                      | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Faktoru, klāsteru analīze un hierarhiju analīzes metode vadības zinātnes jomas problēmu risināšanai.                                                                                                                                                                                                | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Datu apstrādes metodes vadības zinātnē.                                                                                                                                                                                                                                                             | 2                                         | 6              | 0                                  | 0              |
| PSPP/SPSS vide. Galvenie datu sagatavošanas principi darbam ar PSPP/SPSS. Datu skats. Mainīgo skatu. Datu mērījumu skalas. Sagatavoto datu saglabāšana. Galvenās izvēlnes.                                                                                                                          | 4                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Datu rediģēšanas standartriku josla. Datu importēšana uz PSPP/SPSS. Rezultātu logs. Rezultātu loga standartriku josla. Datu kārtošana. Nosacījumu izveidošana un filtru lietošana. Jaunu mainīgo iegūšana. Mainīgo kodēšana, aprēķināšana. Datu prezentēšana. Frekvences. Datu grafiska attēlošana. | 8                                         | 10             | 0                                  | 0              |
| Vadības zinātnes jomas pētījumu problēmu teorētiskā izpēte un iegūto rezultātu analīze, diskusija, noformēšana un prezentēšana.                                                                                                                                                                     | 4                                         | 8              | 0                                  | 0              |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 48                                        | 108            | 0                                  | 0              |

**Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana**

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                     | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izprot jēdzienus, pētījumu stratēģijas, dizainu un pētījumu veidus.                                                                                | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Praktiskie darbi. Eksāmens. Izskaidro pētniecības jēdzienus, stratēģiju un pētījuma veidus.                                                                                                                                            |
| Spēj definēt pētniecisko problēmu, pētījuma objektu, priekšmetu, mērķi, hipotēzi, uzdevumus.                                                       | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Praktiskie darbi. Eksāmens. Pētījuma problēma ir skaidri formulēta, tematam atbilstošs mērķis, uzdevumi, objekts, priekšmets, pierādāma hipotēze, pamatojot metodoloģiskās pieejas izvēli.                                             |
| Spēj analizēt un kritiski izvērtēt zinātnisko literatūru, izvērtēt zinātnisko publikāciju saturu un sagatavot recenziju, kas pamato savu viedokli. | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Praktiskie darbi. Eksāmens. Atspoguļota zinātnisko rakstu zinātniskā diskusija.                                                                                                                                                        |
| Prot pielietot kvalitatīvās, kvantitatīvās un jauktās pētniecības metodes atbilstoši pētījuma mērķim.                                              | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Patstāvīgais darbs. Praktiskie darbi. Eksāmens. Izvēlēta pētījuma metodika, piemērota konkrētai problēmai un korekti aprakstīts metodoloģiskais process.                                                                               |
| Prot datus atlasīt, apkopot, statistiski apstrādāt (pielietojot SPSS/PSPP), analizēt un sistematizēt.                                              | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Patstāvīgais darbs. Praktiskie darbi. Eksāmens. Korekti veikta datu ievade, rediģēšana, filtrēšana, mainīgo aprēķināšana un vizualizācija, pielietojot PSPP/SPSS programmu.                                                            |
| Spēj interpretēt un argumentēt pētījumā iegūtos rezultātus, izdarīt pamatotos secinājumus un izvērtēt datu analīzes ierobežojumus.                 | Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās. Patstāvīgais darbs. Praktiskie darbi. Eksāmens. Precīzi sasaistīti empīriskie dati ar teoriju, formulēti pamatoti secinājumi. Darbā ievērotas ētikas prasības. Spēja radoši domāt un pamatot iegūtos rezultātus, prezentēšanas spējas. |

**Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji**

| Kritērijs                                                                                                                                                                                                                                                             | % no kopējā vērtējuma |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Aktīva līdzdalība nodarbībās un diskusijās.                                                                                                                                                                                                                           | 5                     |
| Patstāvīgais darbs – prezentācija par pētījuma metožu invertējumu; atbilstoši izvēlēta maģistra darba tēmai aptaujas anketas ar dažāda tipa jautājumiem izstrāde, kodēšana. Aptaujas anketas rezultātu ievadīšana PSPP vai SPSS programmā, iegūto rezultātu apstrāde. | 30                    |
| Praktiskie darbi, diskusijas – ētikas normas, pētījumu veidi, zinātnisko rakstu izvērtēšana, pētījuma metožu pielietojuma izvēles analīze.                                                                                                                            | 20                    |
| Eksāmens - rakstiskā veidā (referāts un tā prezentēšana).                                                                                                                                                                                                             | 45                    |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                                                                                 | 100                   |

**Studiju kursa plānojums**

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 6.0 | 16.0     | 32.0     | 0.0     |              | *      |       |